

nowa gazeta praska

bezpłatnie

SPECJALISTYCZNY GABINET STOMATOLOGICZNY
lek. stomatolog PIOTR ROZBICKI

- przyjazna atmosfera
- najwyższa jakość
- nowoczesna protetyka
- RTG
- bezbolesnie
- klimatyzacja
- konkurencyjne ceny

bezpłatne przeglądy

Zapraszamy:
pon., wt., śr., czw. 16-20 pt. 9-13
ul. Świdrska 102
róg Cmielowskiej
tel. 670-34-00

Bellisima Sylwester 2004/2005

Pokaz fajerwerków
Do końca listopada 3% rabatu
Gwarancja dobrej zabawy

- wesela
- catering
- obiady firmowe najtaniej w Warszawie - **dowóz gratis**

Warszawa ul. Wybrzeże Helskie 1/5
tel. 818 99 29, www.bellisima.com.pl

STOMATOLOGIA „MEDICUS”

- Leczenie całych rodzin, RTG
- Ortodoncja-aparaty ruchome
- Mosty tradycyjne i bez szlifowania sąsiednich zębów
- Protezy: akrylowe, elastyczne, szkieletowe, na zatrzaski
- Bezpłatne konsultacje**

Ząbkowska 44, 670-46-31 (teren przychodni Medica)
Kobielska 62, 870-55-00

CENTRUM BATERII - Fotograf zdjęcia cyfrowe

Tadeusz Kobus

- śluby, chrzty, komunie, reportaże
- sesje zdjęciowe, portrety, akty
- zdjęcia techniczne, reprodukcje

DO KOŃCA ROKU JEDNA POZA 55 ZŁ

ul. Jagiellońska 3, tel. 818-99-50
ul. Powstańców Śląskich 104 lok. 201, tel. 436-58-35/37

DEMETER E.Z. Cierpisz
LECZNICA STOMATOLOGICZNO-LEKARSKA

ul. Targowa 2, tel. 618-40-50
ul. Białostocka 7, tel. 619-81-94, tel.fax 619-68-98

www.demeter.medserwis.pl e-mail: lecznica_demeter@op.pl

- STOMATOLOGIA dorośli i dzieci pełny zakres - również **IMPLANTY**. Oferujemy karty gwarancyjne i karty stałego pacjenta
- PORADNIE SPECJALISTYCZNE:
  - ginekologiczna
  - urologiczna
  - dermatologiczna
  - przeciwpadaczkowa
- ANALIZY, USG, EKG, RTG zębów

PROMOCJA LISTOPADOWA
Nowoczesne wybielanie zębów - **cena promocyjna!**
Przeglądy stomatologiczne - **bezpłatne**

Poznaj swojego dzielnicowego

Targówek - cz. 2
czytaj na str. 7

SPRZEDAM LUB WYNAJMĘ

lokal użytkowy o powierzchni 315 m² przy stacji Metra Ursynów
tel. 619-09-46
619-01-60

Będziemy poprawiali swój wizerunek

rozmowa z Bronisławem Komorowskim na str. 3

Perfekt DENT
SPECJALISTYCZNY GABINET STOMATOLOGICZNO-ORTODONTYCZNY

- dorośli oferujemy pełen zakres usług, w tym nowoczesną protetykę i **IMPLANTY**
- dzieci oglądają bajkę podczas zabiegu, mamy dla nich smaczne żele znieczulające
- leczenie ortodontyczne z powodzeniem stosujemy u dorosłych i dzieci

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
ul. Odkryta 44W (wejście od ul. Światowida przy pełni autobusowej NOWODWÓR)

☎ 889-70-80
889-70-81

U NAS LECZĄ SIĘ WSZYSCY...

PANELE SKŁAD FABRYCZNY
ŚCIENNE ■ PODŁOGOWE

RADZYMIŃSKA 116 (dawny „BESAR”) tel. 678-19-29, 678-29-34
GÓRCZEWSKA 181, tel. 877-35-45
Zapraszamy codziennie 9-18, sobota 9-14

GABINET STOMATOLOGICZNY
Szwedzka 37, tel. 818-07-91
czynne 9-20
sobota 9-14

- bezbolesne leczenie
- nowoczesna protetyka
- protezy natychmiastowe

UWAGA! promocyjna cena koron porcelanowych

Standard AGROMANA

- Kameralna, trzypiętrowa zabudowa
- Garaże podziemne
- Windy z poziomu garaży
- Klimatyzacja centralna (opcja)
- Balkony i tarasy średnia pow. - 30m²
- Ogródy zimowe
- Pomieszczenia gospodarcze
- Stały dostęp do internetu
- Bezpłatna skrzynka pocztowa w domenie osiedla (50 MB)
- Całodobowa ochrona i monitoring
- Instalacje alarmowe
- Załuga interwencyjna na terenie Osiedla
- Zieleń
- Ergonomicznie zaprojektowane, rozległe i bezpieczne place zabaw

OSIEDLE LEWANDÓW

Domy AGROMANA
bezpieczne domy szczęśliwych ludzi

Stać cena od 3080 zł/m²
Lokalizacja: Zielona Białoleka, ul. Głębocka/Toruńska
Czas dojazdu do Centrum 15-30 min.
Bliskość centrów handlowych, terenów wypoczynkowych, istniejące osiedlowe sklepy, przedszkole „Miasto dzieci”
Cena lokalu obejmuje Standard AGRO-MANA

Developer stosuje kodeks dobrych praktyk Polskiego Związku Firm Deweloperskich **PZFD** Kodeks Dobrych Praktyk

Treść i zapisy formalne umów zawieranych przez Agro-Man sp. z o.o. są zgodne z wytycznymi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta

AGROMAN SALON SPRZEDAŻY
Agro-Man Sp. z o.o.
Salon Sprzedaży na placu budowy:
ul. Małej Brzozy 12
tel.: 434 55 55, 814 24 42, 814 24 43
www.agroman.pl

TONAGRO

GALERIA Pod Dębami
Tarchomin, ul. Topolowa róg Strumykowej

Wielkie Otwarcie
27 listopada 2004
godz. 11⁰⁰-16⁰⁰
ZAPRASZAMY

Walka o stanowisko

XXVII sesja Rady Dzielnicy Targówek 15 listopada zaczęła się od wniosku 8 radnych, by do porządku obrad wprowadzić stanowisko w sprawie realizacji uchwały Rady Warszawy z 15 kwietnia br. w części dotyczącej przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, z bonifikatą 99% na rzecz spółdzielni mieszkaniowej. Sylwia Góralska (LPR) przekonywała, że to sprawa ważna i pilna. Witold Harasim i Maciej Świdarski opowiadali się za tym, by najpierw dokładnie przyjrzeć się wszystkim aspektom sprawy, a rozpatryć ją na sesji 22 listopada, z udziałem przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych i Urzędu Miasta. Głosy 13 radnych zdecydowały o włączeniu projektu stanowiska do porządku dziennego XXVII sesji.

Obrady zaczęły się od interpelacji i wniosków. Zbigniew Poczestny opowiedział o tym, co złego dzieje się w SP 48. Krzysztof Sirko podziękował organizatorom Biegu Niepodległości. Ewa Majstat negatywnie oceniła system nagradzania w szkołach. Edyta Sosnowska zażądała wyjaśnienia dotyczącego funkcjonowania żłazki na basenie. Sebastian Kozłowski potępił sprawców zakłócenia uroczystości pod pomnikiem przy ul. Wysockiego.

Po informacji o pozytywnej opinii komisji oraz przyjęciu drobnych poprawek - głosami 19 radnych (1 wstrzymał się od głosu) podjęta została uchwała w sprawie dostosowania dróg i mostów do ruchu rowerowego, by umożliwić połączenia między dzielnicami Warszawy oraz sąsiednimi gminami. Rada Targówka występuje do Rady m.st. Warszawy i prezydenta stolicy o przeanalizowanie i wdrożenie rozwiązań, takich jak połączenie tras rowerowych między Targówkiem i Białoleką przez Trasę Toruńską; budowę zjazdów z mostu Gdańskiego i ścieżek rowerowych po stronie praskiej; wykonanie zjazdów przy moście Śląsko-Dąbrowskim oraz budowę drugiej jezdnii ul. Św. Wincentego na odcinku od ul. Kondratowicza do ul. Budowlanej wraz ze ścieżką rowerową.

W kolejnym punkcie obrad burmistrz Romuald Gronkiewicz przekazał informacje, dotyczące 15 kontroli przeprowadzonych w urzędzie Targówka w latach 2003 - 2004 (2 kontrole jeszcze trwają). Zastrzeżenia i zapytania zgłosił: Andrzej Kobel i Maciej Świdarski, szczególnie na temat realizacji uchwały dotyczącej kontroli w sprawie budowy basenu. „Jeśli kontrola nie dotyczyła tego, o chcieli radni, trzeba ponownie uchwałę, wskazać konkrety, o które chodzi” - zaproponował burmistrz. Zadanie wyartykułowania konkretnych przewodniczący rady powierzył komisji, której przewodniczy A. Kobel.

Po półgodzinnej przerwie rozpoczęła się dyskusja nad uchwałą dotyczącą zaopiniowania projektu uchwały Rady Warszawy w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego miasta. Przed sesją pozytywną opinię wydała komisja gospodarki komunalnej i mieszkaniowa oraz zarząd. W głosowaniu uchwałę poparło 20 radnych, 1 był przeciw.

Jednymyślnie podjęta została druga z uchwał przesłanych przez prezydenta miasta do zaopiniowania. Do projektu uchwały Rady Warszawy w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych w domach wielolokalowych rada dzielnicy wniosła 5 uwag, m.in. proponując sporządzenie wykazu budynków, w których prowadzi-

na będzie sprzedaż lokali mieszkalnych, a nie wykaz lokali. Zwrócono także uwagę, że projekt nie precyzuje, kto i w jakich przypadkach decyduje o sprzedaży ulamkowej części działki gruntu na własność lub oddaniu w użytkowanie wieczyste.

Różnice zdań wróciły, gdy rada ponownie zajęła się projektem stanowiska, wniesionym przez S. Góralską. Maciej Świątłowski proponował najpierw wyjaśnić wątpliwości, opracować prawidłowe uzasadnienie, a uchwałę podjąć na następnej sesji. Wnioskodawczyń twarzą obstawiała przy swoim: „co to kogo obchodzi, czy trwają prace nad zmianami uchwały; nie ma powodów do przekładania”.

O powagę obrad i przestrzeganie zasady, że najpierw sprawą zajmują się komisje, upomniał się W. Harasim. Polemika zaostriżyła się, gdy upadł wniosek o przerwanie obrad i przeniesienie sprawy na następną sesję (8 - za, 9 - przeciw, 4 - wstrz.).

Na dopracowanie tekstu stanowiska ogłoszono przerwę, potem - na wniosek radnych - jeszcze jedną. Dopiero po niej zapanowa-

ła zgoda na przerwę do 22 listopada do godz. 11.

W uchwale rada dzielnicy zwraca się do prezydenta stolicy o jak najszybsze podjęcie działań dla wykonania uchwały Rady Warszawy z 15 kwietnia br. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążenia nieruchomości m.st. Warszawy oraz ich wdzierzawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, w szczególności - w zakresie dotyczącym przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, z bonifikatą 99 procent na rzecz członków spółdzielni mieszkaniowych. Rada prosi o przekazanie informacji o realizacji uchwały.

Trudno zgadnąć, dlaczego - wbrew przyjętym zasadom i procedurom - część radnych z takim uporem dążyła do uchwalenia stanowiska w tym samym dniu, w którym je zgłosiła. Być może, chcieli być pierwsi wśród radnych Ligi Polskich Rodzin, podejmujących tę samą inicjatywę we wszystkich dzielnicach, albo dać efektowny wyraz poparcia dla spółdzielni mieszkaniowych na odbywającym się właśnie kongresie spółdzielczości. **K.**

Z.P.H.U. „EDYTA”

OKNA PCV i AL.

drzwi antywłamaniowe i wewnętrzne,
żaluzje, rolety, verticale, markizy, parapety
Wyższy VAT. Ceny NIE!
SPRZEDAŻ MONTAŻ

BIURO HANDLOWE:

Kobyłka, ul. Ceglana 10A tel. 786-41-09, 0508-381-229

Krótko sesja

Ostatnia, a XXVI z kolei, sesja Rady Dzielnicy Praga Północ trwała niespełna godzinę. Powodem tak błyskawicznego obradowania było niewydawanie się radnych opozycyjnego SLD w debaty nad merytorycznymi punktami porządku obrad. Okazało się, że radni koalicji też, zresztą jak zwykle, nie mają nic do powiedzenia.

Rada bez żadnych uwag przyjęła kolejne - i jak powiedział burmistrz Sosnowski - ostatnie chyba w tym roku zmiany w dzielnicowym załączniku do budżetu miasta. Dokonano m.in. zwiększenia o 230000 zł środków na fundusz płac pracowników oświaty wykorzystując nie wydatkowane środki z akcji lato (sic!). Znaczące kwoty przesunięto w wydatkach ZNK. Powodem był fakt, iż w tym roku nie było podwyżek cen centralnego ogrzewania, ciepłej i zimnej wody i kosztów odprowadzania ścieków. To dobra wiadomość dla właścicieli lokali mieszkalnych. W końcowych rozliczeniach rocznych zostaną im zwrócone różnice we wpłacanych zaliczkach **A** na koszty eksploatacji.

Jednymyślnie zaopiniowano wystąpienia do Rady Warszawy o dokonanie zmiany siedziby CXXXIV LO dla Dorosłych z ulicy Jagiellońskiej 38 na ulicę Targową 86. (Przypomnijmy, że jest to ponowny wniosek w tej sprawie, pierwszy był głosowany na XXII sesji rady i kolejna próba naprawienia błędnego urzędniczego miasta, lokujących trzecią szkołę w tym samym budynku), oraz o utworzenie CXXX LO dla Dorosłych i włączenie go w skład Zespołu Szkół Nr 73 przy ulicy Burdzińskiego 4.

Rządząca koalicja przegłosowała pozytywne zaopiniowanie dwóch projektów uchwał w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych oraz zasad ich sprzedaży. W imieniu klubu radnych SLD, jego przewodniczący Jan Kisiel wnosił o opinię negatywną.

W trakcie zadawania pytań okazało się, że władze dzielnicy nie mają większego pojęcia o mieniu komunalnym, które prezydent Kaczyński ma zamiar zbyć z obszaru dzielnicy Praga Północ (rada bowiem od dwóch lat nie wyraża opinii w tych sprawach).

Radna Tondera dostarczyła więc burmistrzowi Sosnowskiemu odpowiedni wykaz zamieszczony na stronie internetowej miasta (**jedną z pozycji jest nieruchomość przy ulicy Olszowej, o którą była wielka awantura za czasów urzędowania dyrektora Urbana**).

Radną Jurczyńską interesowało czy wystarczy środków na wypłaty i nagrody dla nauczycieli, a radną Kowalik czy ZNK będzie w stanie wydatkować otrzymane 8 mln złotych dotacji od miasta. Odpowiedzi na zadane pytania usiłowali udzielać członkowie zarządu dzielnicy, lecz często padała fraza, że zależy to od decyzji prezydenta Kaczyńskiego.

Po udzieleniu informacji przez burmistrza Sosnowskiego na temat prac zarząd prowadzący tym razem obrady sesji radny Cierpisz zamknął posiedzenie, nie udzielając głosu radnemu Baranowskiemu, który w ostatniej chwili próbował coś oświadczyć. Co? Być może usłyszymy na kolejnej sesji.

DCh

AUTO-PARTNER
Specjalistyczny serwis samochodów francuskich i innych
- diagnostyka, geometria
- zawieszenie, hamulce
- układy kierownicze
Peugeot, Renault, Citroen
Żąbki ul. Klamrowa 2
tel. 424-96-00, 050978472
www.auto-partner.pl

KANCELARIA RADCÓW PRAWNYCH
ANNA ROMANIUK, ZBIGNIEW ROMANIUK S.C.
ul. Grochowska 342 (róg ul. Mińskiej)
porady prawne ■ opiniowanie umów ■ sprawy sądowe
♦ Nieruchomości - regulacje stanów prawnych
♦ Sprawy mieszkaniowe - spółdzielcze, komunalne, hipoteczne
♦ Umowy cywilnoprawne - w tym o roboty budowlane i remontowe
♦ Spadki
tel./fax 670 13 11, tel. 424 56 38; www.kancelaria-romaniuk.pl
Zapraszamy w godz. 9⁰⁰-17⁰⁰

Selekcja na Targówku

Wydawać by się mogło, że odpady komunalne i informacje nie mają ze sobą nic wspólnego. Pozory jednak mylą. Ze względu na coraz większy strumień jednych i drugich, z odpadami i informacjami postępować powinniśmy w gruncie rzeczy podobnie. Liczy się przede wszystkim ich właściwa selekcja. Segregując odpady u źródła ich powstawania, postępujemy tak jak profesjonalni gate-keeperzy (np. wydawcy), którzy regulują przepływ wiadomości i stymulują proces ich gromadzenia. Selektywna zbiórka, niczym gate-keeping, pozwala wydzielić ze strumienia odpadów te frakcje, które nadają się do odzysku i gospodarczego wykorzystania. Sprzyja to zmniejszeniu ilości odpadów, które kierowane są na składowiska. Zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej, od 2005 roku na wysypiska będą mogły trafić tylko odpady, które są bezpieczne dla środowiska i nie nadają się do dalszego przetworzenia. Dlatego tak ważną rolę odgrywa recykling i unieszkodliwianie odpadów poprzez termiczną obróbkę (czyli spalanie) lub kompostowanie frakcji organicznych.

Pierwszym krokiem w kierunku racjonalizacji gospodarki odpadami jest niewątpliwie ich segregacja w miejscu powstawania. Program selektywnej zbiórki odpadów prowadzony jest w Warszawie od 1994 roku. Najpierw objęto nim gminę Bielany oraz dzielnice Żoliborz i Wola. Targó-

wek przystąpił do realizacji programu w drugim etapie, czyli w 1996 roku (razem z czterema innymi gminami). Jest natomiast pionierem w dziedzinie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Już w 1999 roku w gminach Targówek i Centrum opracowano pilotażowy plan postępowania z tymi materiałami.

Podstawę prawną prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów stanowi m.in. „Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” z 1996 roku oraz „Ustawa o odpadach” z 2001 roku, która expressis verbis stwierdza, że „odpady powinny być zbierane w sposób selektywny”. Podobne wytyczne zawiera także uchwała Rady m. st. Warszawy z 8 lipca 2004 roku. Zaleca się w niej prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów organicznych (w pojemnikach brązowych), szkła (z podziałem na białe w pojemnikach białych i kolorowe w pojemnikach zielonych), zbiórki papieru i makulatury (w pojemnikach niebieskich), opakowań z tworzyw sztucznych (w pojemnikach żółtych) oraz złomu żelaza i metali kolorowych (w pojemnikach czerwonych). By dostosować się do przyjętej w uchwale kolorystyki, na terenie Targówka planuje się ustawienie plastikowych kontenerów zgodnych z tymi standardami.

Na razie na terenie dzielnicy znajduje się około 660 pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (w całej Warszawie jest ich około 5 tysięcy). Tworzą one zestawy dwupojemnikowe na szkło kolorowe i białe (118 zestawów), zestawy trójpojemnikowe na papier i makulaturę, szkło oraz plastik i puszki (92 zestawy) oraz zestawy czterypojemnikowe na papier i makulaturę, plastik i puszki oraz szkło białe i szkło kolorowe (36 zestawów).

Selektywną zbiórką odpadów na Targówku zajmują się dwie firmy: Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania (MPO) oraz Rethmann Recycling Sp. z o.o.

(Na terenie dzielnicy działają oprócz nich 23 inne firmy, które

mają zezwolenia na wywóz stałych i płynnych odpadów komunalnych). MPO i Rethmann obsługują pojemniki, które są własnością miasta i zostały im użyczone przez Zarząd Oczyszczania Miasta (ZOM). Kontenery opróżniane są z ustaloną w harmonogramie częstotliwością, ale jeśli nastąpi ich wcześniejsze przepełnienie, opróżnia się je także w razie potrzeby. Sprawdzeniem stanu pojemników zajmują się m.in. pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicy Targówek, którzy reagują także na wszelkie sygnały mieszkańców, dotyczące kontenerów. W razie uchybień dzwonią do ZOM-u lub bezpośrednio do firmy, która zajmuje się eksploatacją pojemnika. Miasto nie ma środków na remont zestawów do selektywnej zbiórki, dlatego naprawą pojemników zajmują się firmy w ramach własnych środków.

Selektywna zbiórka odpadów na Targówku finansowana jest głównie przez ZOM. Dzielnica ponosi tylko koszty związane z opróżnianiem pojemników na terenie placówek oświatowych. Zbiórkę i utylizację odpadów niebezpiecznych takich jak np. leki, lampy rtęciowe, zużyte baterie finansuje Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nieprzydatne i przeterminowane leki zbierane są poprzez sieć 18 aptek, wyposażonych w odpowiednie pojemniki. Program zbiórki farmaceutyków koordynuje Biuro Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy. Akcją zbiórki zużytych baterii rozpoczęto na Targówku w 2002 roku. Baterie gromadzone są w 10 pojemnikach, ustawionych w szkołach i w gmachu urzędu dzielnicy. Zużyte świetlówki zbiera się m.in. w placówkach oświatowych, gminnych placówkach ZOZ i w Szpitalu Bródnowskim. Dwie stacje benzynowe na Targówku prowadzą zbiórkę akumulatorów.

W 2002 roku na terenie dzielnicy funkcjonowało także 6 punktów skupu surowców wtórnych. Prywatni dostawcy mogli w nich sprzedać butelki, makulaturę, złom puszek aluminiowych oraz złom stalowy i żeliwny. Surowce te odbierała m.in. Huta Luccini. Na terenie dzielnicy prowadzi się także zbiórkę tzw. gabarytów, takich jak odpady meblowe, stare pralki, lodówki, kuchenki gazowe itp. Taką zbiórką przybiera często formę uprzątkowania dzikich wysypisk.

Selektywna zbiórka odpadów jest dziś podstawą odzysku surowców wtórnych i utylizacji odpadów niebezpiecznych, które należy wydzielić ze strumienia odpadów komunalnych. W łańcuchu zbiórka - transport - odzysk lub unieszkodliwienie jest jednak jedno niewidzialne ogniwo - człowiek - przeciętny zjadacz chleba i producent odpadów. To od jego świadomości ekologicznej zależy sukces lub porażka selektywnej zbiórki. Dlatego warto być gatekeeperem!

Barbara Matusik

wysoka jakość - niska cena

Czy można to pogodzić?

w sklepie **OKAZJA**
tak!

■końcówki serii, towary z likwidowanych firm i sklepów odzieżowych i przemysłowych, urzędów skarbowych i celnych

DOSTAWY 2 X W TYGODNIU

Targowa 1
wejście od Zamojskiego
pon.-pt. 9-18, sob. 9-14
tel. 618-64-19

ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA

wesela - komunie - chrzciny
imieniny - jubileusze - catering
spotkania integracyjne i inne
Dysponujemy lokalem do 50 osób
ZAPEWNIAMY: miłą obsługę,
dobłą kuchnię, niskie ceny
PRZYJMUYEMY zamówienia na dania wigilijno-świąteczne
tel. 678-96-24, 877-16-68
0692-600-178
www.centrumzaczisze2j.prv.pl

SKLEPY ZOOLOGICZNE

DISKUS ZOO

AKWARYSTYKA ŚŁODKOWODNA

SPECJALIZACJA - PALETKI KARMA DLA ZWIERZĄT

Realizujemy indywidualne zamówienia z zakresu akwarystyki słodkowodnej, pełny serwis akwarystyczny, akwarium dowolnym wymiarze.

Dowóz akwarium gratis

Możliwość dowozu również karmy dla psów i kotów w workach 15 kg.

SUPER CENY, RABATY!!!

ul. Mickiewicza 23 **839-03-70**
ul. Radzymińska 153 **679-19-00**
telefon dyżurny **0601-38-48-58**

zapraszamy:

pn.-pt. 11-19 sob. 11-16

www.diskus-zoo.com.pl

diskus-zoo@diskus-zoo.com.pl

Będziemy poprawiali swój wizerunek

rozmowa z posłem BRONISŁAWEM KOMOROWSKIM, liderem Platformy Obywatelskiej na Mazowszu

Panie przewodniczący, serdecznie gratulujemy wyboru...
- Dziękuję serdecznie...

...i pozwolił Pan, że od razu zapytamy o kondycję PO w naszym województwie i - oczywiście - w Warszawie.

- Bezsownie Platforma ma tu wielki potencjał intelektualny i ludzki. Struktury organizacyjne są nieźle rozwinięte, oczywiście znacznie lepiej w samej Warszawie. Przed nami stoi jednak zadanie poszerzenia stanu posiadania. Chcemy otwierać się na nowe środowiska, np. wiejskie, w których coraz więcej osób już nie jest związanych tylko z rolnictwem, coraz większa grupa mieszkańców tych obszarów pozytywnie już odczuwa skutki integracji Polski z Unią Europejską. Ich reprezentacją nie jest już tylko partia klasowa, tak jak PSL czy partia protestu, jak Samoobrona. Platforma Obywatelska jako partia konserwatywno-liberalna i proeuropejska jest coraz bardziej interesująca dla tej części polskiej wsi, która stawia na modernizację. Tworzymy program dla Mazowsza. Rozpoczęliśmy już tworzenie zespołów, które zajmą się monitorowaniem poszczególnych tematów, wypracowywaniem elementów programu. Jak powiedziałem - trzeba bowiem wykorzystać ogromny potencjał intelektualny fachowców z nami związanych. Jest przy tym oczywiste, że mamy ambicje kreowania takich pomysłów, które będą wartościowe nie tylko dla naszego regionu, ale będą także możliwe do zastosowania w całym kraju, a więc staną się elementem ogólnopolskiego programu Platformy Obywatelskiej. Otwieramy się również na nowe środowiska polityczne.

Rozumiemy, że mówi Pan m.in. o Pani Hannie Gronkiewicz-Waltz?

- Tak, po powrocie z Londynu, gdzie pracowała w instytucjach bankowych, była prezes NBP zgłosiła akces do naszego ugrupowania, z czego osobiście bardzo się cieszę. Otwieramy się także na środowiska niegdysz związane z Unią Polityki Realnej, na osoby, które uznały, że warto być aktywnymi, nie dla kabaretowych przedsięwzięć byłego lidera tej partii, lecz dla wprowadzania w życie programu wolnorynkowego. Do warszawskiej PO przystąpił były sekretarz generalny UPR poseł Leszek Samborski. Trzecie środowisko, to najwartościowsi działacze byłego AWS, np. sekretarz stanu kancelarii premiera Buzka Mirosław Koźlakiewicz. Do PO zamierza przystąpić także były wiceprezydent Płocka Dariusz Kukiel-Krajewski, niegdysz kojarzony z Unią Wolności. Ale najbardziej zależy nam na przyłączeniu do PO ogromnej rzeszy do tej pory trzymającej się od partii z daleka.

W Warszawie jednak Platforma ma problemy, z którymi musi się uporać...

- Tak, mówimy o tym otwarciu. W Warszawie ciąży na PO ciężki twz. afery mostowej. Żeby było jasne - w tej sprawie nie zostały nikomu postawione zarzuty natu-

ry prawnej. Tym niemniej nie ma co chować głowy w piasek - wizerunek publiczny PO został poważnie nadwątłony. Musimy to zmienić ciężką pracą i otwarciem na nowe środowiska.

Panie Przewodniczący, proszę nam powiedzieć, czy sądzi Pan, że możliwy jest w Warszawie powrót koalicji PO z PiS? Tej koalicji, która coraz wyraźniej rysuje się, jako ogólnopolskie rozstrzygnięcie po najbliższych wyborach parlamentarnych?

- To nie my ją zerwaliśmy, więc to Prezydent Lech Kaczyński musi odpowiedzieć na pytanie, do kogo mu bliżej, do Bronisława Komorowskiego i Platformy Obywatelskiej czy do Jana Marii Jakubowskiego z LPR, obecnego kalicjanta PiS w mieście.

Jakie, Pana zdaniem, są najważniejsze sprawy do załatwienia w Warszawie?

- Po pierwsze powstrzymanie wyraźnej tendencji zmniejszania się przychodów do budżetu miasta i co za tym idzie - zmniejszania się wydatków inwestycyjnych. Po drugie usprawnienie procesów podejmowania decyzji. Dzisiaj Warszawa i warszawiacy płacą wysoką cenę postępującej centralizacji, m.in. w postaci przewleknięcia i odkładania wielu decyzji administracyjnych. Jest to o tyle zdumiewające, że jednocześnie Warszawa ma najwyższe w skali kraju koszty utrzymania administracji samorządowej. Na głowę mieszkańca jest to 280 zł rocznie, podczas gdy w innych dużych miastach jest to koszt rzędu 150 - 180 zł. A więc z jednej strony

wysokie koszty z drugiej niska efektywność, będąca m.in. rezultatem ograniczania uprawnień dzielnic. Po trzecie dookreślenie ustroju miasta. Nie poparliśmy SLD-owskiego projektu ustawy zmieniającej ustrój Warszawy. Jednak PiS przedstawiło swój własny, co odczytuję jako sygnał, że uznano jednak zasadność zmian. Będziemy do tego projektu zgłaszać poprawki, wychodząc z założenia, że najbardziej optymalne byłoby wprowadzenie zmian dopiero od nowej kadencji warszawskiego samorządu.

Rozmawiali

Wiesław Nowosielski, Tomasz Szymański

tekst otrzymaliśmy dzięki uprzejmości redakcji „Mieszkańca”

2 lata Lecha Kaczyńskiego w Warszawie: droga do recesji

W wypowiedziach przedstawicieli Platformy Obywatelskiej oceniających prezydenturę Lecha Kaczyńskiego dominują zarzuty nadmiernej centralizacji procesu podejmowania decyzji w urzędzie, braku statutu miasta, ogólnej niesprawności zarządzania. Te zarzuty są jednak dla zwykłych mieszkańców Warszawy, nie mających bezpośredniej styczności z pracą urzędu, dość abstrakcyjne. Ich mała wymierność prowadzi do jałowych polemik.

Łatwiej przedstawić zahamowanie inwestycji miejskich: infrastruktury drogowej i mostów, niedokończenie Trasy Siekierkowskiej, zaniechanie przygotowań do budowy drugiej linii metra. Tym niemniej, ja nie odważę się na dwóch szalach tej samej wagi położyć nie istniejącego mostu i niewątpliwie zbudowanego Muzeum Powstania Warszawskiego.

Czas najwyższy jednak zwrócić uwagę na jeden rys polityki prezydenta Kaczyńskiego, wspólny dla większości jego działań, mający wymierne, szkodliwe dla mieszkańców stolicy skutki. Jest to niechęć do prywatnej przedsiębiorczości i do mechanizmów rynkowych, podświadome przekonanie, że usługi dla ludności dobrze wykonują tylko etatowi pracownicy urzędów publicznych, i to tylko wtedy, gdy są nieustająco kontrolowani przez zaufanych współpracowników Lecha Kaczyńskiego.

Rozpoczynając swoje rządy Lech Kaczyński ogłosił „świętą wojnę” z przedsiębiorcami realizującymi w poprzedniej kadencji zamówienia publiczne. Wielokrotnie groził, że zrezygnuje z ich usług i polecił wykonanie jakiegoś remontu siłami służb miejskich. Zapowiadał zerwanie umów z wieloma wykonawcami pracującymi dla miasta i wpisanie ich na „czarną listę” urzędu antymonopolowego. Po rok trwającej kontroli Kaczyński odkrył nawet rzekomą znowę dwóch firm startujących w przetargach na roboty drogowe. Dziś w przetargach organizowanych przez urzędników Kaczyńskiego (należy więc założyć, że uczciwych) nadal wygrają te same dwie firmy. Sytuacja się uspokoiła, pozostało wspomnienie atmosfery pomówień i wrogości wobec przedsiębiorstw pracujących dla miasta. I zostały procesy sądowe. Tylko jednej firmie, z którą Kaczyński się skonfliktował, Warszawa - a zatem my - musi zapłacić 1,2 mln zł.

Fundamentalna nieufność prezydenta Kaczyńskiego do prywat-

nych przedsiębiorców nie przejawia się wyłącznie w inwestycjach. Oto przykład z zupełnie innej branży. Wkrótce po objęciu władzy Kaczyński polecił zerwać umowy z prywatnymi firmami ochroniarskimi, które w kilku dzielnicach zapewniały ochronę dzieci w szkołach. Zamiast ochroniarza w bramie szkoły, bezpieczeństwo miały zapewniać teraz samoходowe patrole strażników miejskich. Jeden patrol na dziecięcy szkół. Rodzice i nauczyciele zaczęli szemrać, gdyż takie patrole mogą być dobrym uzupełnieniem - ale tylko uzupełnieniem - stałych posterunków w szkołach. Sprawa skończy się tak, jak można było przewidzieć: Kaczyński, któremu zależy na wizerunku dbającego o bezpieczeństwo, polecił ustawienie w każdej szkole strażnika miejskiego. Ale stanie się tak najwcześniej za rok, bo skąd wziąć tylu nowych strażników? O zatrudnieniu prywatnych firm nie ma przecież mowy - to już lepiej, żeby dzieci nikt nie chronił.

Ta polityka zaczyna przynosić efekty. W Warszawie pojawia się coraz mniej nowych inwestycji. Głównie kończy się budowa, co rozpoczęto przed objęciem władzy przez Kaczyńskiego. Nowe inwestycje, z terminem realizacji od połowy 2005 r., stanowią tylko 40 procent.

Niedawno jeden z większych deweloperów zapowiedział ca-

łkowite wycofanie się z inwestycji w Warszawie na czas kadencji Lecha Kaczyńskiego i wytożnienie procesu o odszkodowanie za straty poniesione w wyniku trudności stwarzanych przez miejskich urzędników. Chodzi o kwotę - znowu z naszych kieszeni - 2 mln zł.

A to już ma znaczenie dla zwykłego mieszkańca Warszawy. Mniej inwestycji budowlanych oznacza mniej mieszkań i mniej pracy. Liczba mieszkań oferowanych na sprzedaż w Warszawie spadła ostatnio o 6 procent. A jeżeli mniej, to drożej: ceny mieszkań w Warszawie rosną.

Po objęciu władzy przez Lecha Kaczyńskiego w statystykach zaczął też przejawiać się wzrost bezrobocia w stolicy.

Okazuje się, że w ciągu ostatniego roku liczba bezrobotnych warszawiaków wzrosła o ok. 3 procent. Wcześniej ta liczba systematycznie malała, ostatni wzrost bezrobocia w stolicy zanotowano w 2002 r. Tyle, że wtedy było to zjawisko ogólnopolskie. W tym roku stopa bezrobocia w kraju maleje, a w Warszawie, mimo licznych atrakcyjnych programów pomocowych (dla absolwentów, dla szukających pracy itp.) jest coraz trudniej o pracę.

Maciej Białecki

wiceprzewodniczący PO w Warszawie, radny woj. mazowieckiego

TELEFONY, DOMOFONY, FAKSY

- centrale telefoniczne (sprzedaż, montaż)
- gniazdko, przewody
- osprzęt kat. 5
- materiały instalacyjne
- naprawa, instalacje, montaż

BELPOL tel/fax 670-06-58
ul. Targowa 41 (wejście od ul. Kępczej)

POŻYCZKI

od 1 500 do 60 000 zł

BEZ ZABEZPIECZEŃ I ŻYRANTÓW

WYMAGANY DOCHÓD min. 500 zł

RÓWNIEM NA SPŁATĘ INNYCH KREDYTÓW

ZAPRASZAMY OD 10:00 DO 18:00

TARGÓWEK, UL. JÓRSKIEGO 45 A (boczna Radzywiłłowskiej przy OBI)

(022) 679 55 66, 424 80 36

SUPERDENTYSTA

NEWS

Rodzaje

koron porcelanowych

Korona jest to „czapka” zacementowana na oszlifowanym zębie.

Zadaniem korony jest wzmocnienie lub poprawienie koloru lub kształtu koronowanego zęba.

Na dzień dzisiejszy najlepszym materiałem na korony jest porcelana lub stopy złota. Porcelana w stomatologii nie jest materiałem nowym, pierwsze zęby porcelanowe wykonano już pod koniec XVIII wieku, porcelanowa proteza Jerzego Waszyngtona jest eksponatem w muzeum, spalone ciało Adolfa Hitlera rozpoznano na podstawie porcelanowych uzupełnień protetycznych.

W Polsce porcelana dentystryczna rozpowszechniła się po 1989 roku i były to mosty i korony typu PFM (angielski skrót oznaczający porcelanę napaloną na metalu).

Metal, najczęściej stop chromo-niklu, stanowi wewnętrzną podporę dzięki której korona nie pęka. Do dzisiaj jest to 99% prac porcelanowych wykonywanych w Polsce.

Jeśli nosisz korony porcelanowe, to jest prawie pewne, że są to korony PFM!!!

Zaletą tych koron jest wytrzymałość, minusem jest metal który przeszkadza w wykorzystaniu pełnej estetyki porcelany. Naturalny ząb charakteryzuje się pewnym stopniem przejrzystości, której nie da się skopiować koroną PFM, która zatrzymuje światło. Problemem bywa sina obwódka dziąsła wokół korony.

Aby pokonać ten problem, za-

miast chromo-niklu stosuje się złoto lub wykonuje korony z porcelany (bez metalu)

Oto parę przykładów:
Captek - zaawansowana technologia porcelany na złocie wzmocnionym platyną i palladem. Estetyka i wytrzymałość, dzięki temu oszczędza tkanki zęba, który wymaga mniejszego szlifowania

Dicor, IPS Empress - porcelany bez metalu - „topliwe”, blok porcelany ulega stopieniu w specjalnym piecu, stopiona porcelana jest wstrzykiwana pod ciśnieniem na model zęba. Bardzo estetyczna, wytrzymała, prace charakteryzują się bardzo dużą dokładnością

Procera, Lava - wykorzystanie obrabiarek cyfrowych (cadcam) do produkcji koron i mostów (Lava), duża wytrzymałość, można stosować na zębach tylnych.

Powyższe przykłady, to w protetyce najwyższa półka. Dlatego można je wykonać w moim gabinecie.

Artur Pietrzyk

leczenie, protetyka, chirurgia, ortodoncja, biżuteria, rtg naprawa protez od poniedziałku do piątku w godz. 10-13 i 15-20
www.superdentysta.com.pl
676-59-56
0608-519-073
Myśluborska 104 (z tyłu apteki)

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy o otwarciu drugiego w Warszawie sklepu

nie - ze „zdrową żywnością”,

lecz z żywnością produkowaną tradycyjnie.

SPECJAŁ WIEJSKI wyroby gospodarskie

Po wielomiesięcznych poszukiwaniach udało nam się znaleźć w wielu zakątkach Polski niewielkie masarnie, które produkują wędliny w sposób gwarantowany tradycyjny, bez konserwantów, ulepszczy, wypełniaczy a jedyny środek chemiczny, jaki w niewielkich ilościach może znajdować się w sprzedawanych w „Specjale wiejskim” wyrobach to sól pekująca, która zastąpiła stosowaną tradycyjnie mieszanekę soli i saletry. Dotarliśmy także do wyjątkowych piekarni, których właściciele uparli się na stosowanie tradycyjnych receptur wypieku chleba bazując na naturalnym zakwasie, a nie na zastępujących go chemicznych substancjach.

To doskonały pomysł na zdrowe życie, na żywienie bez chemii dzieci, alergików, osób z problemami gastrologicznymi, osób starszych a także dla osób wymagających.

Pachnące wędzonką, naturalnie soczyste szynki, schaby, polędwice i inne wędliny, bochny świeżego chleba z chrupiącą skórką, sękacze pachnące śmietaną i inne ciasta, obok których nie sposób przejść obojętnie, sery: kro-

wie, kozie, owcze; z ziołami, czosnkiem, wędzone i twarogki; gwarantowanie czyste i bez żadnej chemii. Dokładnie takie, jakie powinny być prawdziwe, tradycyjne wyroby gospodarskie, które w tradycji polskiej pieczono, wędzono, odciskano specjalnie na własne potrzeby. Teraz - także na potrzeby naszych klientów.

Niektóre z oferowanych przez nas produktów posiadają specjalne certyfikaty. 4 z oferowanych przez nas wyrobów zostały wyróżnione nagrodami za najlepsze wyroby regionalne w Polsce. Oferowane przez nas wyroby podlegają również bieżącej kontroli czystości chemicznej i sanitarnej. Jest u nas czysto, schludnie a towar - gwarantowanie świeże. Sklep działa 6 dni w tygodniu, tuż obok wygodny parking.

Realizujemy zamówienia składane bezpośrednio w sklepie ul. Świderska 100,

przez internet

www.specjalwiejski.pl

oraz telefonicznie

(22) 670 37 93.

Zapraszamy serdecznie!

Twórcy z prawego brzegu

Abstrakcjonistka z Targówka

Anna Kabacińska, rocznik 1958, jest artystką niezwykle pracowitą. Uprawia rysunek, malarstwo figuratywne i abstrakcyjne, ma bogaty dorobek jeśli chodzi o tkaninę unikatową. Związała swoje życie z Targówkiem, choć urodziła się na Pomorzu.

Jej ostatnia wystawa indywidualna odbyła się w Domu Kultury Zacisze, w styczniu tego roku, a swoją artystyczną drogę rozpoczęła od nauki w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. W 1985 roku ukończyła wydział malarstwa i grafiki gdańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (obecnie Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku), uzyskując dyplom z malarstwa w pracowni prof. Kiejstuta Bereźnickiego. Tkanina artystyczna była jej dodatkową spe-

cializacją. Spośród kilkudziesięciu wystaw zbiorowych, w których uczestniczyła artystka, znalazły się te organizowane w bardzo prestiżowych miejscach m.in. BWA w Poznaniu, Galeria Lućcik, Teatr Powszechny w Łodzi, Stara Kordegarda w warszawskich

Łazienkach. Brała udział w obywatelskiej wystawie Different Voices: New Art From Poland (1998 - 2000). Jej prace znalazły się wśród piętnastu wybrańców i były prezentowane w USA.

Ważnymi w karierze Anny Kabacińskiej momentami był udział w XI Biennale Miniatury Tkackiej na Węgrzech (1996), w Międzynarodowym Nadbałtyckim Biennale Miniatury Tkackiej w Gdyni (1999, 2001 i 2004 - triennale), a także w wystawach miniatury tkackiej w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi (1995, 1998, 2001 i 2004). Ma na swoim koncie kilka wystaw indywidual-

nych. W malarstwie interesują mnie sceny figuratywne i abstrakcja. Używam jasnych, mocno brząających kolorów i kontrastowo je zestawiam. Bardzo ważne są dla mnie tytuły obrazów - stanowią ich integralną część. Jeśli chodzi o tkaniny artystyczne interesuje mnie właściwie splot i faktura. W przeciwieństwie do obrazów i rysunków moje tkaniny są monochromatyczne - mówi artystka.

Annę Kabacińską zawsze fascynowało to co dzieje się na styku różnych dyscyplin sztuki. Już moja praca magisterska - Wspólne cechy malarstwa i muzyki na przykładzie sztuki impresjonistycznej - była wyrazem tej fascy-

nacji. Do dziś malując, rysując czy tkając szukam inspiracji w muzyce. Bardzo lubię słuchać Debussy'ego, de Falli, Mozarta, Beethovena i Chopina. Nie stronię oczywiście od muzyki współczesnej, szczególnie filmowej - Morricone, Vangelisa, Jarre'a. Bardzo lubię słuchać polskiego jazzu - Urbaniaka, Stańki, Miśkiewicza, Namysłowskiego, Nahornego. Anna Kabacińska z zainteresowaniem czyta biografie artystów i poezję - Marii Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej, Zbigniewa Herberta i Tadeusza Różewicza. Z mężem i nastoletnią córką sporo jeżdżą po Polsce - kochają zabytki. A zimą - narty i snowboard. (egu)

TERMIEK
Mała poligrafia i elektrogrzejnictwo

- *Ksero od 20gr
- *Pieczątki
- *Foliowanie
- *Skanowanie
- *Bindowanie
- *Laminowanie
- *Druki akcyd.
- *Oprawianie prac
- *Zdjęcia w 3 minuty (8szt - 25zł)

Al. Sobieskiego
ul. Białostocka
ul. Ząbkowska

tel./fax 670-23-80

PCK Praga Północ Nie jesteś sam

Biuro Zarządu Rejonowego PCK Warszawa z siedzibą w Warszawie przy ul. Szymanowskiego 7 czynne jest codziennie w godz. 9.00 - 13.00. Rozdawnictwo artykułów żywnościowych oraz odzieży, z uwagi na duże zapotrzebowanie, odbywa się codziennie w godz. 9-12.

Pomoc otrzymują mieszkańcy Pragi Południe, Pragi Północ, Targówka, Białołęki, Wawra, Rembertowa, Wesołej. Na chwilę obecną w ZR PCK W-wa Praga zarejestrowanych jest ok. 1500 rodzin - podopiecznych, którzy spełniają kryteria do udzielania pomocy. W okresie od maja do października br. w ramach rozdawnictwa art. spożywczych i przemysłowych pomoc otrzymało ok. 3 000 rodzin w tym ok. 1500 podopiecznych PCK, 710 rodzin skierowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej, ok. 250 dzieci ze szkół praskich, ok. 240 osób - podopiecznych innych organizacji i stowarzyszeń.

Tylko we wrześniu i październiku br. rozdano 5 111 kg art. spożywczych w ramach uzyskanej pomocy z Unii Europejskiej tj. 1570 kg młaka, 2994 kg ryżu, 547 kg makaronu

Ponadto od czerwca do końca października br. rozdano ok. 6 500 par obuwia sportowego.

Pożyczono i rozdano najbardziej potrzebującym i chorym osobom 8 wózków inwalidzkich oraz 7 balkoników.

W ramach corocznie organizowanej akcji letniej z wypoczynku nad morzem skorzystało 127 dzieci z rodzin ubogich, wielo-

dziennych oraz zagrożonych patologią społeczną, głównie alkoholizmem dorosłych. Ok. 80% dzieci skorzystało z dofinansowania Urzędu Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy w ramach realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niezwykle ważną dziedziną jest honorowe krwiodawstwo. W rejonie działania naszego zarządu najbardziej aktywne są dwa kluby honorowych dawców krwi: klub im. Zofii Szlenkierówny przy centrali PKP W-wa i klub im. A. Fleminga przy Zakładach Polfa Tarchomin. Ich członkowie systematycznie oddają krew.

Czynimy starania, aby również w tym roku zorganizować pomoc dla rodzin najbardziej potrzebujących z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia.

Jan Kisiel

ZAKŁAD SZKLARSKO RAMIARSKI

- ♦ oprawa obrazów
- ♦ lustra
- ♦ szlifowanie szkła
- ♦ szklenie okien

ul. Brechta 9 przy pl. Hallera
tel./fax 619-72-08
pon.- pt. 9-18, sob. 9-13

kolorowe dokumenty
skuteczna komunikacja biznesowa

TOSHIBA
e-STUDIO3511/4511

w standardzie

- drukowanie, kopiowanie, i skanowanie sieciowe, w czerni-bieli i kolorze
- archiwizacja dokumentów, fax internetowy
- niższe o 30% koszty powstawania kolorowych dokumentów
- wykańczanie dokumentów w formie zgiętej i zszytej na grzbiecie broszury

tbm. www.tbm.com.pl

TBM SA ul. Miła 2, 00-180 Warszawa
tel: + 48 22 536 06 00, fax: + 48 22 831 73 79

Stacja obsługi samochodów
MONTAŻ INSTALACJI LPG
SZYBKO-TANIO-SOLIDNIE
czynne pn.-pt. godz. 8-16

TRANS-CO
ul. Jagiellońska 88
tel. 676 20 17
676 11 73

Pracownia jubilerska
MAREK WINIAREK
ul. Jagiellońska 1
tel. 818-00-83

wyrób
sprzedaż
naprawa
czyszczenie

bijuterii

zapraszamy 10-18
soboty 10-13

FRYZJER
damski-męski

baleyage 60-130 zł }
trwała 60-100 zł }
strzyżenie i modelowanie

strzyżenie dzieci
kosmetyki: L'Oreal, Goldwell

PEŁNA KOSMETYKA
kosmetyka twarzy
depilacja woskiem
makijaż
henna
MASAŻ (lecniczy i dzieci)

STYLIZACJA PAZNOKCI
AKRYL/ZEL - 80 zł
uzupełnienie - 55 zł
MANICURE, PEDICURE
zabiegi parafinowe

SOLARIUM - od 83 gr/min
ul. Bohuszewiczówny 13
(wjazd od Kondratowicza)
tel. 678-82-27
0501-772-753
dojazd do Klienta

WKGO
KRAJOWE CENTRUM OSTEOPOROZY

- MAMMOGRAFIA (przechyłkowe badania piersi)
- DENSYTOMETRIA (badanie gęstości kości)
- USG (Doppler, echo, stawy...)
- ANALIZY
- PROFILAKTYKA NOWOTWOROWA
- BEZOPERACYJNE LECZENIE ŻYŁAKÓW
- KONSULTACJE LEKARZY WIELU SPECJALNOŚCI

PRZYCHODNIA LEKARZY-SPECJALISTÓW
Warszawa-Bródno
ul. Syrokomli 32
(przystopada do ul. Wysockiego)
INFORMACJA I ZAPISY
tel. (0-22) 811 70 60, 811 90 19

Metal-Market
HURT DETAL

NARZĘDZIA, art. METALOWE

ul. Mińska 20, tel. 813 24 52

TRESURA PSÓW

rasowych i nierasowych
"GRANICA"

szkoła z licencją
- szkolenie typu wojskowego
0507-292-311
0504-649-287, 424-26-95

Zaproszenia

24 listopada o godz. 17 w galerii „U bibliotekarek” w Bibliotece Publicznej przy ul. Krasnobrodzkiej otwarta zostanie wystawa malarstwa twórców ze Stowarzyszenia Marynistów Polskich.

26 listopada o godz. 18 w klubie „Podgrodzie” przy ul. Krasnobrodzkiej otwarta zostanie pokonkursowa wystawa „Bródno w fotografii”.

5 grudnia w godz. 16-19 na wspólne wykonywanie ciekawych prezentów, kartek, pierników, ozdób choinkowych oraz naukę ikebany i origami zaprasza Dom Kultury „Zacisze” ul. Blokowa 1. Wstęp wolny

➔ manicure
➔ pedicure
➔ tipsy
0502-263-296

nowa gazeta praska

następna gazeta 8 grudnia

Redaktor naczelny Ewa Tucholska, zastępca naczelnego Jagoda Pilipczuk. Wydaje AWR. Skład, montaż elektroniczny, skanowanie, zdjęcia i obróbka Paweł Mechowski. Druk ODDI Poland spółka z o.o. Zastrzegamy sobie prawo dokonywania zmian tytułów, adiacji i skrótów w tekstach. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Materiały płatne oznaczone są znakiem ■ lub TS. Za treść reklam, ogłoszeń i tekstów sponsorowanych nie odpowiadamy.

Redakcja: 03-708 Warszawa, ul. ks. I. Kłopotowskiego 15 lok. 2 tel./faks 618-00-80, 618-24-38 poniedziałek w godz. 14-18 od wtorku do piątku w godz. 10-14 e-mail dla tekstów - ngp@zigzag.pl dla reklam i zdjęć nowapraska@zigzag.pl

OGŁOSZENIA DO NASZEJ GAZETY PRZYJMUJĄ redakcja - adres i godziny jak wyżej nasi przedstawiciele, którzy przyjadą do Państwa: Bogumiła 0507-257-824, Jagoda 0603-910-246 Paweł 0609-490-949, Piotr 0504-008-424 oraz biura ogłoszeń: „Wiesław” ul. Porajów róg Antalla tel./fax 670-33-33, „Marcin” ul. Światowida róg Cmielowskiej paw. VIA, tel. 676-54-37, 0606-969-280;

Zacisze luksus wśród willi

ul. Bogumińska 12

- cena tylko 3350 zł/m²
- kameralny, chroniony budynek
- garaż podziemny + parking *ostatnie mieszkania*
- własność hipoteczna
- możliwość aranżacji wnętrz gratis
- udział w gruncie gratis
- balkony gratis

Sprzedaż POL-TOP
ul. Radzyńska 211
tel. 678-14-14, fax 678-04-04

Triumph **Bielizna**
dzienna i nocna
felina
50% **biustonosze**
TANIEJ / **gorsety**
body
zaprasza sklep MALWA
ul. Jagiellońska 1
tel. 619-31-07
pon.-pt. 10-18, sob. 10-14

APARATY SŁUCHOWE Firma „FONEM”

- ◆ bezpłatne badanie słuchu
- ◆ zakup i serwis aparatów słuchowych
- ◆ indywidualne wkładki do uszu
- ◆ baterie i środki pielęgnacyjne
- ◆ sprzedaż na raty
- ◆ refundacja NFZ

ZAPRASZAMY
Poradnia Rodzinna
Centrum Diagnostyczno-Specjalistyczne
ul. Dąbrowszczaków 5A

tel. **618-88-84**
poniedziałek, wtorek, środa w godz. 8-16
czwartki, piątki w godz. 8.30-16.30

Jedyne na Targówku

Przedszkole Integracyjne nr 120 przy Tokarza jest jedyną tego typu placówką na Targówku. Pierwszy szczebel edukacji niepełnosprawnych dzieci jest zapewniony. Co z następnym? Na Targówku nie ma publicznej podstawowej szkoły integracyjnej.

Spośród osiemdziesięciu przedszkolaków dwudziestka to niepełnosprawne maluchy. *Trafiają do nas dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, z autyzmem, upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym, z zespołem Downa, z różnymi nieharmonijnościami rozwoju. Dla każdego dziecka niepełnosprawnego tworzymy indywidualny program pracy i zawsze uzależniamy ten program od potrzeb, możliwości i mocnych stron każdego z dzieci* - mówi Edyta Grodzka, dyrektor placówki. Nauczyciele przedszkolni działają w ogólnych ramach autorskiego programu Edyty Grodzkiej i Anny Kuch - pedagoga specjalnego *Integracja dzieci niepełnosprawnych i dzieci zdrowych drogą ku "mądrym dzieciństwu"*. Zdrowe dzieci trafiają do przedszkola na ogólnie przyjętych zasadach, zaś niepełnosprawne na podstawie orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej. Dodatkowo dzieciom niepełnosprawnym daje się szansę zaznajomienia się z placówką. W czerwcu przyszłe przedszkolaki uczestniczą w zajęciach, a nauczyciele obserwują funkcjonowanie dzieci w grupie i oceniają czy placówka - w każdym konkretnym przypadku - jest dobrym rozwiązaniem, czy uda się osiągnąć efekty pedagogiczne, edukacyjne i terapeutyczne. Szczególnego podejścia i szczególnego wychowania wymagają dzieci autystyczne. Ocena czy dziecko kwalifikuje się do przedszkola integracyjnego wymaga bardzo starannego wywiadu i obecności specjalisty, którym z reguły jest psycholog z poradni Synapsis. Generalną zasadą, która obowiązuje w pracy z przed-

szkolakami, szczególnie tymi niepełnosprawnymi, jest podążanie za ich specyficznymi potrzebami. By sprostać temu wyzwaniu nauczyciele przedszkolni muszą i chcą ustawicznie zdobywać wiedzę na temat nowoczesnych metod pracy z dziećmi. Mają za sobą studia i bardzo wiele przeróżnych kursów podyplomowych. Kadra placówki to grupa profesjonalistów - ośmiu nauczycieli przedszkolnych, czterech pedagogów specjalnych, psycholog, logopeda i rehabilitant. Przedszkole jest dobrze wyposażone w sprzęt rehabilitacyjny - kliny i wałki rehabilitacyjne, piłki, bieżnia, równoważnia, tunele, suchy basen, łóżko wodne, tuba stymulacyjna, medyczna lampa solux, bez której nie sposób rozpocząć żadnych ćwiczeń. *Nic tak nie rozgrzewa spastycznych mięśni, szczególnie w sytuacji kiedy nie jest u nas zbyt ciepło. Mamy nadzieję, że uda się wymienić na nowe wszystkie nieszczelne okna* - mówi Edyta Grodzka.

W każdej z czterech dwudziestoosobowych grup jest piątka niepełnosprawnych przedszkolaków. Zasada doboru jest taka, by w każdej grupie znalazły się dzieci z różnymi dysfunkcjami.

W pracy z przedszkolakami wykorzystuje się szereg metod psychologicznych, w przypadku dzieci autystycznych jest to stymulacja sensoryczna. *Najogólniej jest to zestaw działań usprawniających zaburzone zmysły, to częste u dzieci autystycznych. Odpowiednio stymulujemy miejsce nadwrażliwe lub takie, których dziecko nie czuje* - informuje Edyta Grodzka. Istotną metodą Veroniki Sherborne jest korekcja i stymulacja psychomotorycznego i społecznego rozwoju dziecka. Wykorzystywana jest w pracy z dziećmi autystycznymi, głuchymi, niewidomymi, z porażeniem mózgowym, zaburzeniami emocjonalnymi, z dziećmi z niekorzystnych środowisk wychowawczych. Ruch stanowi tu podstawowe narzędzie wspomagające rozwój psychoruchowy dziecka i terapię zaburzeń tego rozwoju - dzieci usprawniają się ruchowo, rozwi-

ja się u nich świadomość własnego ciała, świadomość przestrzeni i działania w niej, dzielenia przestrzeni z innymi ludźmi i nawiązywania z nimi bliskiego kontaktu. Metoda Paula E. Dennisona służy pobudzeniu intelektualnej aktywności. Zestaw odpowiednich ćwiczeń motorycznych wpływa na harmonijny rozwój obu półkul mózgowych. Metoda rozwija procesy myślenia abstrakcyjnego, uczenia się, myślenia twórczego.

Integracja jest procesem dwukierunkowym. Korzystają na niej w równym stopniu dzieci niepełnosprawne i zdrowe. Połowa rodziców zdrowych przedszkolaków świadomie wybrała dla nich to właśnie przedszkole. Rodzice dzieci niepełnosprawnych mogą się spotykać w grupach wsparcia. Do międzypokoleniowej integracji dochodzi podczas

wspólnych wyjazdów i przy okazji różnych imprez. Tytuł dyplomów uznania dla placówki przedszkolnej dawno nie widzieliśmy. Dzięki zaangażowaniu wydziału oświaty Urzędu Dzielnicy Targówek wszystkie dzieci korzystają z basenu w OSiR. By nie zaprzepaścić wspólnych osiągnięć personelu, przedszkolaków i ich rodzin nieodowne jest stworzenie na Targówku publicznej integracyjnej szkoły podstawowej. Uświadomienie tego zadania władzom stolicy powinno stać się priorytetem.

Elżbieta Gutowska
Zainteresowani umieszczeniem dziecka w Przedszkolu Integracyjnym nr 120 mogą dzwonić pod numer: 811 62 46 lub zgłosić się osobiście w sekretariacie.

Tego się nie da opisać... To trzeba było przeżyć, usłyszeć, zobaczyć! Kiedy w ostatnią niedzielę ponad 200-osobowy chór czterogłosowo wykonywał ostinato Jacka Sykulskiego „Będę śpiewał Tobie mocy moja” - mury kaplicy Parafii Narodzenia NMP w Płudach drżały, zaś przy każdym pianie zdawały się falować. Miałem przyjemność dyrygować tym niezwykłym zespołem, złożonym z członków rozmaitych grup muzycznych.

Chwilę przed wykonaniem udzielałem jeszcze ostatnich wskazówek, przypominamy partie basów, altów, tenorów i sopranów, żartobliwie kwitując: „jeśli nam

wyjdzie - będzie cud!”. Istotnie, mam tremę. Ogarnąć tak wielką rzeszę i sprawić, by wszystkie głosy zabrzmiały równo i czysto - to nie lada wyzwanie. Słuchacze wstrzymują oddechy, podanie tonów, zupełna cisza, ja cofam się niemal na koniec kaplicy, aby wszyscy stojący w prezbiterium chórzyci mogli mnie dobrze widzieć. Ręce podnoszę wysoko nad głowę, głęboki oddech i... „Będę śpiewał Tobie mocy moja - Ty Boże jesteś mą nadzieją” - z sekundy na sekundę na twarzach publiczności maluje się pełne podziwu zdumienie - „Tobie ufam i bać się nie będę” - a śpiewacy wprost promieniają,

słyszając nieskazitelną harmonię swoich głosów. Cudowna melodia porывa nas, kilkakrotnie powtarzamy frazy, raz piano, raz forte, szybciej i wolniej, wszyscy czujemy wyjątkowość chwili, która prawdziwie nas zjednoczyła. Wszyscy stwierdzają, że na taki finał warto było czekać aż do godziny 21.30.

Wspólny śpiew w 200-osobowym chórze wieńczył II CECYLIADE, organizowaną po raz drugi przez białotołęckie AVETKI. W tym roku do udziału w przeglądzie zaproszono chóry i zespoły, działające przy parafiach dekanatu tarchomińskiego Diecezji warszawsko-praskiej, pokry-

wającego się terytorialnie z obszarem Dzielnicy Białotołęka i Gminy Nieporęt. Od g. 19 swoje umiejętności prezentowało 11 wykonawców dziecięcych, młodzieżowych i dorosłych. Wcześniej, podczas Mszy św. miał miejsce obrzęd przyjęcia 20 nowych osób do Muzycznej Rodziny AVE. A okazją do spotkania stało się doroczne liturgiczne wspomnienie św. Cecylii, patronki muzyki sakralnej.

Atutem przeglądu, który znacząco wpisuje się w kalendarz imprez kulturalnych na Białotołęce, jest ogromna różnorodność form prezentacji i gatunków muzyki chrześcijańskiej. Obok chórów (np. Chór mieszany z Parafii NMP MPM na Porajach), wystąpiły schole (publikę urzekła radość śpiewu i bezpośredniość „Promyczków” z Nieporętu), a także zespoły preferujące mocniejsze brzmienie (np. rodzinno-sąsiedzki „Dry” z Józefowa czy „Iron Boys” ze Społecznej Szkoły Podstawowej STO w Henrykowie). Ciepły i rodzinny klimat stworzyły świetne konferansjerki, nota bene debutantki w tej roli, które na co dzień śpiewają w chórze AVECIĄTKA: Weronika Sarnowska, Magda Brulińska i Monika Matuszewska, przy pomocy starszej chóralnej koleżanki Magdy Choraży.

Dodajmy, że zespoły, zgodnie z tradycją imprezy, otrzymały pamiątkową „CECYLIĘ” - w tym roku futurystyczną statuetkę wykonaną przez AVETKĘ Zuzannę Sasin, uczennicę Liceum Plastycznego. Natomiast każdy uczestnik, dzięki hojności p. Jagdwi Bienenas z Delikatesów „Jagoda” w Białotołęce, został obdarowany smyczą z adresem strony internetowej AVETEK, na której już od poniedziałku trwa plebiscyt na najlepszego wykonawcę CECYLIIADY 2004. Laureat otrzyma nagrodę - niespodziankę.

Obecnych na przeglądzie zachęcamy do głosowania: www.avetki.alleluja.pl.

Bartłomiej Włodkowski

W tym roku do udziału w przeglądzie zaproszono chóry i zespoły, działające przy parafiach dekanatu tarchomińskiego Diecezji warszawsko-praskiej, pokry-

Centrum Zdrowia i Urody "DAR"
 ✓ masaż leczniczy
 ✓ bioenergoterapia
 ✓ rehabilitacja
 ✓ drenaż limfatyczny
www.dar.prv.pl
 ul. Targowa 36
 tel. 670-07-29

Zakład optyczny OMAZ
 poleca - duży wybór opraw
 - soczewki okularowe renomowanych firm
 - soczewki kontaktowe oraz środki pielęgnacyjne
 - komputerowo-okulistyczne badanie wzroku
ZAPRASZAMY DO NASZYCH PUNKTÓW
 ul. Kondratowicza 18, tel. 332-03-07
 czynne pn.- pt 10-19, sob. 10-14
 okuliści: wt. 14.30-17.30, czw. 15.30-18.30
 ul. Kondratowicza 8, tel. 326-53-68
 czynne pn.-pt. 8.30-16.30

SEVROLL-BIS
Centrum drzwi przesuwnych

Duży wybór drzwi

- suwanych
- składanych
- rozwieranych
- przejściowych

Producent drzwi i szaf wnękowych posiadamy pełną paletę kolorów profili drewnopodobnych

Zapraszamy do obejrzenia naszej ekspozycji:

RADZYMIŃSKA 116
Tel. 679 29 19, 678 08 42

POLSKIE TOWARZYSTWO DYSLEKSJI
zaprasza rodziców
na bezpłatne konsultacje

27 listopada w Szkole Podstawowej nr 114 na Targówku, przy ul. Remiszewskiej 40 organizuje dla jego członków konferencję poświęconą problemom fonetyki i fonologii polskiej.

Przy tej okazji zorganizowany zostanie Punkt Konsultacyjny w godzinach 11-14 dla rodziców niezrzeszonych w Towarzystwie. Bezpłatnych porad dla rodziców dzieci z dysleksją będą udzielać psychologowie, pedagodzy, terapeuci. Odbędzie się również kiermasz pomocy terapeutycznych. Zaprezentowany zostanie także program komputerowy „Sposób na dysleksję”.

Pytania dotyczące organizacji kierować pod numery telefonów: 864-20-661 pon. godz. 14-16; 679-46-92, 678-88-18, piątek w godz. 9.30-10.30.

BER Polska OFERUJE **KREACJE KARNAWAŁOWE WIECZOROWE**
stała WYPRZEDAŻ perfum, rajstop, odzieży w super niskich cenach

Końcówki serii towary z likwidowanych sklepów i firm, urzędów celnych, skarbowych

WYSOKA JAKOŚĆ, NISKA CENA ...niemożliwe?
PRZYJDŃ I SPRAWDŃ

Dworzec Wileński (pawilon nr 27) wejście od Al. Solidarności od poniedziałku do piątku 10-18, sobota 10-14

MEBLOWY SALON FIRMOWY **PYKA** PRODUCENT MEBLI
MEBLE WYPOCZYNKOWE I NIE TYLKO

CENY FABRYCZNE!

DUŻY WYBÓR 600 m² EKSPOZYCJI

ul. Suchodolska 2 (róg Kinowej) tel. 813-29-25
pon.-pt. 11-19, sob. 10-15 www.pyka.pl

BEZPŁATNE konsultacje ortodontyczne

- leczenie dzieci i dorosłych
- wybielanie
- ortodoncja
- implanty
- protetyka

DENTIS
Klinika Stomatologiczna

ul. Kondratowicza 18, I piętro (antresola) 332 02 24

PROMOCJA!

- płaszcze
- żakiety damskie
- garnitury męskie
- koszule
- bielizna

Szycie miarowe z własnych materiałów (odzież damska)

„SZYK” Pasaż Wileński
ul. Targowa 66 pawilon 9
tel. 618-14-99

Zapraszamy 10-18
soboty 10-14

warto wiedzieć
KATARZYŃKI

Ten wieczór jest bardzo ważny dla kawalerów. Od dawien dawna bowiem noc z 24 na 25 listopada znana była jako czas wróżebny. O ile w Andrzejki panny lały wosk, by poznać przyszłość, to wigilia świętej Katarzyny była szansą dla chłopców. Zapomniana już dziś tradycja przywędrowała do Polski prawdopodobnie z Grecji, ale naukowcy spierają się o to do dziś i źródła tego zwyczaju okrywa mrok tajemnicy.

Patronką święta była Katarzyna z Aleksandrii, opiekująca się kawalerami poszukującymi żon i cnotliwymi pannami. Dzięki jej wsparciu chłopak mógł we śnie zobaczyć swoją przyszłą narzeczoną. Aby to jednak nastąpiło, musiał najpierw dokładnie się umyć, po czym wytrzeć kobiecą koszulą. Pomocną też była damska bielizna, którą należało ukryć pod prześcieradłem. Ale najważniejszym zadaniem było schowa-

nie wieczorem pod poduszkę karteczek z dziewczęcymi imionami, zgodnie z panującym wówczas przysłowiem: „w noc świętej Katarzyny są pod poduszką dziewczyny”. Rankiem, po omacku, należało wyjąć jedną z nich i dowiedzieć się, jakie imię będzie nosić przyszła żona. Cóż jednak, kiedy najpierw śniła się jedna, a imię na papierowej kartce było inne? Wróżący sobie chłopcy byli w tej sprawie zaskakująco małomówni.

Dla tego młodzieńca, który nie dowierzał nocnym czarom, była jeszcze jedna wróżba. Ucinano świeżą gałązkę czereśni lub wiśni i wkładano ją do wazonu. Jeżeli zakwitła do Bożego Narodzenia był to znak szybkiego ślubu i wesela. Zwyczaj ten ostatecznie zanikł pod koniec XIX wieku i trochę szkoda. Stare obyczaje mają przecież swój wdzięk, ale dziś o nich możemy jedynie przeczytać.

Ludmiła Milc

Wielkie Otwarcie **sobota 27 listopada 2004 godz. 11⁰⁰-16⁰⁰**

TWOJE CENTRUM • WSZYSTKO BLISKO

Delikatesy **BOMI**

20 sklepów kawiarnia Chatka Puchatka

GALERIA Pod Dębami

Pierwsze Centrum Handlowe na Tarchominie
Tarchomin, ul. Topolowa róg Strumykowej

dojazd autobusami: **A 508, 509, 510, 518, E4, 101, 104, 326**
(kierunek Nowodwory - przystanek Topolowa)

KONKURSI!

Napisz hasło reklamowe dla Galerii pod Dębami.
Wszystkie kupony biorą udział w losowaniu.

Za 5 najciekawszych SUPER NAGRODY!

imię i nazwisko

adres, telefon

Wypełniony kupon wrzucić do konkursowej startówki przy wejściu. Losowanie nagród odbędzie się 6 grudnia o godz. 18⁰⁰

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez BARR Warszawa S.A. z siedzibą na ulicy Świętokrzyskiej 5/7, Warszawa danych osobowych zawartych w formularzu (profilowania - ustawa z 18.08.2002 r. o ochronie danych osobowych), BARR Warszawa S.A. Informacja, że przysługują Państwu prawa: wglądu i poprawiania danych.